

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ

спеціальність	206 садово-паркове господарство	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	садово-паркове господарство	факультет	Лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	садово-паркового господарства

ВИКЛАДАЧ

Кравченко Людмила Іванівна

Вища освіта – спеціальність інженер лісового господарства, спеціалізація озеленення населених місць
Досвід роботи – 49 років (з них, 24 роки педагогічного стажу)

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка 5 методичних розробок;
- співавторка тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

093 5937375

електронна
пошта

0935937375@btu.kharkov.ua

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у майбутніх бакалаврів садово-паркового господарства розуміння сучасного міста , як урбоекосистеми з зеленою інфраструктурою, що вимагає спеціальних знань з ефективності її створення; вивчення правових та організаційних засад озеленення населених пунктів, що спрямовані на забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини у естетичному та здоровому середовищі; формування компетентностей для творчої діяльності в галузі садово-паркового господарства; використання композиційних прийомів садово-паркового мистецтва на ландшафтних об'єктах.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, практика
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • розуміння сучасних вимог до формування та експлуатації насаджень на садово-паркових об'єктах з урахуванням урбоекоекологічних факторів; / виготовлення презентацій відповідної тематики • здатність до організації створення зелених насаджень на садово-паркових об'єктах та їх експлуатації за новими технологіями / індивідуальні завдання • вміння зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал/ індивідуальні самостійні завдання
Обсяг і форми контролю	5 кредитів ECTS (150 годин): 30 годин лекції, 44 годин практичні; 76 годин самостійної роботи; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – іспит
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, творчий підхід до виконання завдань, активність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 2. Здатність прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p> <p>ПРН 7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства</p> <p>ПРН 13. Результативно працювати у колективі.</p> <p>ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати</p>
-------------	---	-------------------------------	---

об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК 3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства

ФК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал

інших.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Змістовий модуль 1. Загальні засади озеленення населених місць

Тема 1.	Дисципліна «Озеленення населених місць»: предмет, мета та завдання. Озеленення як наука про створення гармонійного життєвого середовища. Історія озеленення українських міст та міста Харків.	Практичне заняття (ПЗ) ПЗ 1	Ознайомлення з законодавчими документів, нормативними актами, що використовуються при озелененні населених місць. Система управління зеленим господарством міст України.	Самостійна робота	Ознайомлення з ДБН Б. 2.2-5:2011. Благоустрій територій (Розділ 4). Ознайомлення з Законом «Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України».
Тема 2	Міський ландшафт, стадії урбанізації. Природні компоненти міста, причини і наслідки їх зміни; Екологічний та дизайнерській підходи до формування міського середовища	ПЗ 2	Інноваційні та природо орієнтовані методи озеленення населених місць		Виконати презентацію на тему «Інноваційні та природо орієнтовані методи озеленення міст Європи»
Тема 3.	Екологічна система міста. Екотопи Природно-кліматичне зонування	ПЗ 3	Екотопи міста та особливості їх озеленення		Скласти доповідь на тему «Екотопи рідного міста та їх озеленення»

	України. Міські екотопи. Міські фітоценози, біоценози				
Тема 4.	Функції зелених насаджень в населених місцях. Зелені насадження у сучасному місті, як показник його комфортності.	ПЗ 4	Принципи добору деревних рослин для створення зелених насаджень різного призначення. Композиційні прийоми озеленення міського середовища.		Виконати рисунки рослинних угруповань для окремих екотопів рідного міста
		ПЗ 5	Квітники в озелененні міста		
		ПЗ 6	Газони в озелененні міста		
Тема 5.	Реконструкція і реставрація зелених насаджень на садово-паркових об'єктах	ПЗ 7	Складання програми реконструкції насаджень на садово-паркових об'єктах		Виконати презентацію на тему «Декоративні злаки та їх використання в озелененні міста» Принципи добору асортименту деревних рослин для створення зелених насаджень на садово-паркових об'єктах
Змістовий модуль 2. Комплексна зелена зона міста					
Тема 6.	Комплексна зелена зона міста та її складові. Класифікація сучасних об'єктів озеленення. Садово-паркові об'єкти України за радянської доби. Паркобудування за роки Незалежності України.	ПЗ 8	Ознайомлення з сучасними міськими парками Європи та України: їх архітектурно-планувальною системою, прийомами озеленення та упорядкування		Виконати презентацію на тему «Комплексна зелена зона міста України» (за вибором)
Тема 7	Спеціалізовані парки. Їх функціональне призначення, особливості упорядкування та озеленення.	ПЗ 9	Меморіальні садово-паркові об'єкти та особливості їх озеленення		Підбір асортименту рослин для озеленення курортного парку
		ПЗ 10	Особливості упорядкування та озеленення парків для реабілітації хворих		

Тема 8	Типи дитячих парків. Вимоги до упорядкування та озеленення сучасних дитячих парків;	ПЗ 11	Особливості упорядкування та озеленення дитячих парків з дотриманням умов безпеки		Підбір асортименту рослин для озеленення дитячого садка	
		ПЗ 12	Озеленення дошкільних навчальних закладів			
Тема 9	Сквери, їх класифікація, особливості упорядкування та озеленення. "Малий сад" у міському середовищі. Художній образ малого саду засобами озеленення	ПЗ 13	Особливості озеленення скверів різного функціонального призначення			Виконати презентацію на тему «Сквери у містах Європи, їх упорядкування та озеленення»
		ПЗ 14	Художній образ малого саду засобами озеленення			
Тема 10	Озеленення житлових територій міста. Заходи зі створення здорового, комфортного, естетично виразного житлового середовища.	ПЗ 15	Вимоги до упорядкування та озеленення житлових територій міста			Виконати презентацію на тему «Малі сади на приватних садибах»
Змістовий модуль 3 Елементи озеленення міста						
Тема 11	Озеленення міських вулиць, бульварів, набережних. Зв'язок видів озеленення вулиць з їх просторовою орієнтацією	ПЗ 16	Нормативи озеленення вулиць міста			Виконати креслення (план та розріз) «Озеленення вулиці міста»
		ПЗ 17	Озеленення бульварів та набережних міста			

Тема 12	Насадження обмеженого користування на ділянках дитячих установ, шкіл, ВНЗ, лікарень, промислових підприємств. Особливості їх озеленення та упорядкування	ПЗ 18	Упорядкування та озеленення території лікарняних закладів		Підготувати доповідь на тему «Озеленення дошкільних навчальних закладів»
		ПЗ 19	Озеленення територій промислових підприємств.		
Тема 13	Вертикальне озеленення: екологічне, санітарно-гігієнічне та декоративне значення. Сучасні види озеленення вертикальних поверхонь	ПЗ 20	Вертикальні опори та опори-конструкції для витких рослин Асортимент витких рослин.		Підготувати презентацію на тему «Озеленення вертикальних поверхонь методом Патріка Бланка»
Тема 14	Сади на дахах. Зарубіжний досвід; Функції та типи садів на дахах, критерії їх облаштування та підбору рослин для озеленення;	ПЗ 21	Підбір асортименту рослин для озеленення дахів різного типу		Підготувати презентацію на тему «Сади на дахах»
Тема 15	Малі архітектурні форми на об'єктах озеленення. Класифікація малих архітектурних форм за призначенням на садово-паркових об'єктах	ПЗ 22	Правила утримання малих архітектурних форм та обладнання на садово-паркових об'єктах»		Підготувати презентацію на тему «Формовані рослини та зелені скульптури на садово-паркових об'єктах»

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво / В.І. Білоус. - Київ: Науковий світ, 2001,-300 с.
2. Дудин Р. Б. Консервація, реставрація та реконструкція садово-паркових об'єктів: навч. посібник / Львів: Компанія Манускрипт», 2016.192с.
3. Клименко Ю.О. Старовинні парки України загальнодержавного значення: довідник. Тернопіль: Мандрівнець, 2017. Ч. 1. - С. 34.
4. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну: Підручник. Київ: Ліра-К, 2009.
5. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручник. Львів, Новий Світ-2000, 2017. - 521 с.
6. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: підручник. Львів: Світ, 2005. - 456 с.
7. Кучерявий В.П. Урбоекологія. Львів: Світ, 2001. - 440 с.
8. Пушкар В.В. Дизайн квітників: навч. посіб. Київ: Альтерпрес, 2007.
9. Рекреаційне садово-паркове господарство./ Дідур І.М., Прокопчук В.М., Панцирева Г.В., Циганська О.І. Вінниця: ВНАУ, 2020. - 328 с.
10. Стольберг Ф.В. Екологія города / Ф.В. Стольберг. – К., 2000. – 465 с.
11. Тихонов В.І., Петренко В.Ф., Садова В.А. Озеленення міст і селищ. Київ: Будівельник, 1990. - 208 с.
12. Черняк В. Озеленення ділянки дошкільного навчального закладу. Тернопіль: Богдан, 2010. - 392 с.

1. Мажула О.С., Мікуліна І.М.,Гордіященко А.Ю Озеленення населених місць: практикум. / О.С.Мажула, І.М.Мікуліна, А.Ю.Гордіященко; Харк. Нац. Аграр. Ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2014. -76 с.
2. Озеленення населених місць: тестові завдання для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» / укладачі: Л. І. Кравченко, І. М. Швиденко, М. М. Діденко; ДБТУ. – Харків: [б. в.], 2024. – 37 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування

Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.